JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Zaturdag 21 Mei.** **N°. 40.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* . . . . *f* 12.50
» » » » *Java* . . . . » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* . . . . . . » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Benoemingen.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot assistent-resident van Panaroekan en Bondowosso (Bezoekie), *C. Wiggers*, thans secretaris der residentie Kadoe.

Tot kommies op het residentie-bureau te Bezoekie, *L. H. Dubois*, thans 1 klerk op gemeld bureau.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, ten einde voorloopig bij het binnenlandsch bestuur en bepaaldelijk bij de landelijke inkomsten en kultures op Java te worden geplaatst:

F. Hoogeveen, 2 kommies bij den directeur generaal van financien.

J. H. Geesdorp, kommies op het residentiekantoor te Samarang.

W. E. de Sturler, klerk ter algemeene secretarie.

B. Westenberg, ambtenaar ter beschikking van den resident van Bezoekie.

Jhr. *H. W. F. Hora Siccama*, klerk bij den directeur generaal van financien.

J. Brugman, klerk bij den directeur der middelen en domeinen.

D. Schiff, klerk ter algemeene secretarie.

H. Boers, ambtenaar ter beschikking van den resident van Samarang.

Jhr. *C. J. L. Goldman*, klerk tea algemeene secretarie.

H. van Duivenboode Varkevisser, klerk op het residentiekantoor te Pasoeroean.

A. Scott, opziener bij de koffij-bereiding te Cheribon.

P. F. Woesthoff. klerk bij de directie der producten en civiele magazijnen.

C. A. Scharff. klerk bij de weeskamer te Batavia.

J. L. de Witte van Haemstede, zonder betrekking, onlangs uit Nederland aangekomen.

K. van Olden, klerk bij den resident van Baglen.

Meijer, gewezen klerk bij den assistent-resident van Probolingo, thans zonder betrekking, en

F. K. L. de Vogel, zonder betrekking, te Samarang.

Marine-Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kapitein-luitenant-ter-zee *C. Heije*, directeur van het maritiem étahlissement op Onrust; zullende zijn pensioen nader worden geregeld.

Advertentien.

Op daartoe bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal gewone audientie zal verleenen op Dingsdag 21 dezer, des morgens ten acht ure, aan het gouvernements-hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden worden verzocht, hunne namen duidelijk te schrijven en hunne titels te willen vermelden bij de aan den adjudant van dienst te doene aanvragen om audientie.

BATAVIA, 18 Mei 1853.

De Kapitein-Adjudant,
VAN HEERDT.

De resident van Bagelen maakt bekend, dat op Woensdag 1 Junij aanstaande, des morgens ten 9 ure, in den dalm van den regent van Poerworedjo eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor de daarstelling van eene nieuwe weegloots bij het Indigo pakhuis te Ambel in die residentie.

Vendutien.

Op Dingsdag 24 Mei, voor een huis op Parapattan, door *A. van ... en Co.*, van eenen netten en nieuwen inboedel.

Op Woensdag 25 Mei, voor het commissiehuis van *A. van Om... en Co.*, van provisien, samarangsche wagen- en bendietuigen, en een erf bebouwd met een steenen huis met pannen gedekt, staande in de Chinesche kamp, Toko Tiga, blok M, 4 deel, ... 1, no. 14, 50 en 51, verponding no. 2445.

Op Donderdag 26 Mei, voor het commissiehuis van *Munder*, van wagens, bendies, paarden, meubelen, enz.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pry... en Co.* van beschadigde lijnwaden, enz. (Zie advertentie 351.)

Op Vrijdag 27 Mei, voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje en Co.* van diverse negotiegoederen.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, van beschadigde lijnwaden, enz.

Op Zaturdag 28 Mei, des morgens ten 10 ure, in het locaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

VENDUTIE TE MEESTER-CORNELIS.

Op Donderdag 26 Mei, voor rekening van wijlen den inlander *Baderoen*, van diverse goederen, buffels, een gammelangspel, inlandsche bruidskleederen, goud- en zilverwerken, enz.

Nagelaten Boedels.

De agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Damak roepen op, bij advertentie van 3 Mei 1853, de debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen den chinees *Lie Ingtian* om binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen.

Vertrekkende Personen.

L. J. Ferwerda en echtgenoot.

G. J. B. Honig.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 9 tot en met den 12 Mei 1853.

Hotel der Nederlanden. F. de Vriese. van de reede. — W. Rohlbrugge, van Djocjacarta. — ...abaar, van Samarang. — J. H. de Brune, van Soerabaya. — W. ... Baumhauer, van Buitenzorg. — Dr. Rauter, van de reede. — J. ...arao, van idem. — Gosham F. Bassett, van Australie. — W. W. Smitt, van idem. — J. K. van Haastert, van Poerwakarta. — R. ... Ogterop, van Nederland. — J. P. Ermeling, van Serang. — P. J. Geerling en echtgenoot. van Sambas. — Darling en echtgenoot, van Krawang.

Marine Hotel. H. Chevalier, van Soerabaya- — Mr. W. à Brakel Reiger, van idem. — J. Milford en echtgenoot van Japara. — B. Auffmorth, van Pasoeroean. — P. C. baron van Eck, van Pontianak. — Dronkers, van de reede. — J. C. Cornelissen, van idem. — B. C. Nolthenius, van Batavia. — de Nerée, van Sambas. — J. H. S. G. Rijnbende, van idem.

Hotel Willem II. A. Wattiau, van Muntok. — M. B. Köllner, van de reede. — S. Schipper, van idem. — L. Schroder, van idem. — F. A. de Baas, van de reede. — H. Schallig, uit het hospitaal.

Hotel Weltevreden. H. Versteen, van Padang, — Tiedeman.

Rotterdamsch Hotel Van der Pant en echtgenoot, van Batavia. — Joh. Hesse, van Rotterdam. — de Ruijter, van Akyab. — Tromp Cz., van de reede.

BATAVIA.

Heden morgen is Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal met Mevrouw *Duymaer van Twist*, en gevolg van Buitenzorg te Batavia aangekomen.

— Men leest in de *Singapore Free Press* van 14 Mei 1853:

De P. & O. Company stoomboot *Ganges* arriveerde alhier dezen morgen, medebrengende de Overlandmail van 8 April, en ook de achterwege gebleven Mail van 24 Maart. De vertraging van de laatste was veroorzaakt door het stooten van de » *Bentick* » in de Roode Zee, waardoor zij genoodzaakt werd tot aan Galle met slechts een scheprad te stoomen, waardoor hare snelheid zeer verminderd werd.

— Men meldt van Buitenzorg, dat Z. E. de Gouverneur-Generaal en H. D. Gemalin op Pinkster Maandag, een togtje naar het, in deze afdeeling gelegen, landgoed Tjampea, bekend door deszelfs zoo rijken vogelnestberg, hebben ondernomen, ten einde den fraaijen waterval aldaar te bezigtigen. Denzelfden dag is Z. E. ter hoofdplaatse Buitenzorg terug gekeerd.

— Gedurende de pinksterdagen, werd deze zoo aangenaam gelegen plaats (Buitenzorg) weder door eene talrijke menigte inwoners van Batavia bezocht, die zich alhier van het drukkende klimaat der hoofdstad en de dagelijksche beslommeringen van zaken kwamen verpoozen.

Het zoo fraai gelegen logement » *Bellevue* » vloeide letterlijk over van gasten, die aldaar hun nachtverblijf zochten, edoch hetzelve door dien stroom van menschen naauwelijks konden vinden.

Eene goede bediening en smakelijke tafel benevens de te prijzen kwaliteit der ververschingen en dranken deden echter weldra de logeergasten vergeten, dat hun niet alle gewenschte ruimte konde worden toegestaan, alhoewel de tegenwoordige eigenaar bereids vele verbeteringen en ook eenige aanbouwingen heeft gedaan, die, naar wij uit goede bron vernemen, nog aanmerkelijk ten behoeve van het publiek zullen worden uitgebreid.

Van den vroegen ochtend tot den laten avond vlogen de snuivende vier- en zesspannen het voorplein van het logement over, de gasten naar het fraaije bad Kotta Batoe, het liefelijke gelegen Tjogrek of Pondok Gedéh heen voerende of van daar terug brengende.

Eenige bezoekers van Batavia strekten hunne togten verder en wel tot het in de Preangerlanden gelegen Tjipannas uit, en beklommen den top van den bijna tienduizend voet hoogen Pangerango, om eens van koude te kunnen bibberen en zich in het ijzige noorden verplaatst te wanen.

Groote teleurstelling ondervond hierin de heer *v. d. B.....* met zijn gezelschap, daar hem het ongeluk overkwam, door het struikelen van zijn paard, den regterarm te breken, die echter spoedig, door de zorg van den kundigen geneesheer van Tjanjor, gelukkig gezet werd.

— Een paar dagen geleden werd het omstreeks tweejarig kind van *Pa Djioen* alhier plotseling ongesteld; armen, beenen en buik zwollen op en den volgenden ochtend om 12 ure was het ligchaam geheel koud en verstijfd.

Dadelijk begonnen de ouders aanstalten te maken, om het kind nog voor zonsondergang van dien dag te begraven, toen het wicht, weinige oogenblikken voor de ter aarde bestelling teekenen van leven gaf, en alzoo aan het verschrikkelijk gevaar van levend begraven te worden, ontsnapte. Het kind is thans aan de beterende hand en schijnt aan stuipjes geleden te hebben.

Zouden er, zoo vragen wij in het belang der menschheid, geene middelen kunnen worden beraamd, om de zoo gevaarlijke gewoonte, onder de inlanders in zwang, om, weinige uren na het afsterven, reeds hnnne lijken te begraveu, te keer te gaan en uit te roeijen?

Daar zij bij hunne ziekten zelden of nooit geneeskundige hulp inroepen en ook op vele plaatsen daartoe in de onmogelijkheid zijn, zoo wordt dat gevaar van levend begraven te worden nog verdubbeld, en de voorvallen als het boven mede gedeelde zijn niet zeldzaam.

Wie zal naar juistheid kunnen opsommen, hoe vele schijndooden dagelijks op Java worden begraven? en wij hopen dus, dat de in deze gewesten zoo verlichte en menschlievende geneeskundige dienst spoedig aan het bestuur eenige voorstellen moge doen, om aan deze verschrikkelijkheden, op het hooren waarvan ieders gemoed siddert, een einde te maken.

— Van Soerakarta ontvangen wij onder dagteekening 13 Mei het berigt, dat aldaar op den 10den dezer in het liefhebberij tooneel eene voorstelling is gegeven ten behoeve der noodlijdenden te Banda, die de som van *f* 500,— heeft opgebragt, welke som, onmiddelijk ter beschikking van den resident gesteld, wel niet zeer onbelangrijk geacht kan worden, vooral als men in aanmerking neemt, dat aldaar reeds door de inwoners voor ruim *f* 3000.— tot hetzelfde doel was ingeteekend.

Wij achten ons gelukkig het bovenstaande te kunnen vermelden, alzoo die voorstelling, door heeren liefhebbers gegeven zijnde, ten bewijze strekt dat de edelmoedige Nederlandsche harten niet alleen hnn geld, maar ook hunnen tijd en bekwaamheden ten offer brengen, waar het sprake is den noodlijdenden te ondersteunen, en wij vermeenen dan ook het liefhebberij tooneelgezelschap te Soerakarta met deze weinige woorden, een algemeenen en openlijken dank te mogen toebrengen.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden het volgende:

Van Soerabaya wordt gemeld, dat de onlangs benoemde regent van Lamongan, *Ngabey Mangon Adhi Redjo*, na eene korte doch hevige ziekte, aldaar in den nacht van den 7den op den 8sten Mei ll. is overleden.

GURLEIJ DE ROOVER. (*vervolg.*)

»[illegible]ar!" riep ik zoo hard ik maar kon.

»Halloo!" werd geantwoord en in denzelfden oogenblik werd de deur van mijne cel geopend en een amerikaansch officier, een luitenant van het derde regiment dragonders, trad binnen.

»Zijt gij hier, kapitein," riep hij, terwijl hij naar mij toeging, en mijne banden doorsneed. » wij vreesden reeds dat de schurken u in het gebergte hadden medegesleept. Hoe kwam het, dat zij u achterlieten? Gij zijt immers niet gewond?"

»Ik geloof het niet," was mijn antwoord, terwijl ik opstond en mijne leden uitrekte " maar als gij mij een anderen rok kondt leenen, zou ik u zeer dankbaar zijn." Ik was door de koude berglucht en den vochtigen grond bijna bevroren, en bibberde van koude.

»Drommels! hebben zij uwen rok ook meêgenomen;" riep de luitenant lagchend, en in het volgende oogenblik was ik van kop tot teen in eenen wijden mantel gewikkeld.

»Doch hoe kwaamt gij hier, en waardoor kwaamt gij op 't spoor?" vroeg ik hem.

»Wij escorteerden eenige legerwagens naar Toluca, toen wij den postwagen met deze heeren ontmoetten."

»De postwagen met deze heeren," zeide ik, en bemerkte nu eerst, dat mijne mexicaansche reisgenooten zich ook in het vertrek bevonden.

»Ja; zij verhaalden het geheele ongeval, en wij namen hen mede om ons tot gidsen te dienen."

En de postwagen was op weg naar Mexico!"

»Zeker, het komt mij voor, dat de roover u, mijn waarde kapitein, alleen wilde behouden, want toen zij deze heeren van hunne bagage hadden ontlast, liet men hen verder reizen. Wees echter dankbaar daarvoor, anders hadden wij u hier nooit gezocht."

»En Gurley?"

»Wie is Gurley?"

»De andere passagier."

»Hoe, nog een passagier?»

»Ja, en als ik mij niet vergis,» sprak een der Mexicaners, mij in de reden vallende, »dan is *el hombre guero esta el gefe de los bandidos*, dan is de blonde man de aanvoerder der roovers.»

»Ha! dit dacht ik ook, en ik vergis mij niet.»

»Welnu, waarheen wilt gij reizen?» vroeg mij de officier. »Wilt gij naar Mexico, of met ons terug naar Toluca?»

»Naar Mexico. Er zullen wel een paar dagen verloopen, eer ik mij kan vertoonen, want ik bezit niets meer, doch ik denk te Mexico wel eene nieuwe uitrusting te kunnen krijgen.»

»Komaan dan! De postwagen wacht op den bergweg, en ik zal u door een half dozijn dragonders door de bergen laten escorteren, en aan de andere zijde is het geheel en al veilig.»

Met deze woorden verlieten wij de bouwvallen, en vonden den postwagen met paarden en postillon op den heerweg. De laatste loochende alle aandeel in den roversaanval, doch hij gaf ook te kennen dat Gurleys gedrag op den bok *muy estranno*, zeer vreemd, geweest was. Daarmede moesten wij ons vergenoegen, en na afscheid genomen te hebben van onzen luitenant, reed de wagen, door de dragonders begeleid, den berg af. Twee uren later zagen wij Tabucaya voor ons, daar ik het escorte terug zond, en voor zonnen-ondergang reden wij Mexico binnen, waar wij voor de *fonda de diligencias* stil hielden, en ik mijne lotgenooten vaarwel zeide.

Spoedig was ik wederom in het nieuw gestoken, ofschoon ik het verlies van vele zaken niet kon herstellen, vooral was het verlies mijner bespaarde dubloenen zeer onaangenaam. Ik trachtte evenwel mij voor de ontberingen in Toluca, in de hoofdstad zooveel mogelijk schadeloos te stellen, doch niettegenstaande mijne verstrooijingen, was Gurley mij niet uit de gedachte gegaan. Mijn avontuur had ik in al zijne bijzonderheden aan mijne vrienden in Toluca gemeld, en ik zag in Mexico scherp naar hem om, daar ik hoopte dat hij zich welligt daar zou vertoonen. Alles was echter te vergeefs; hij had zeker begrepen, dat hij niettegenstaande zijne geslepenheid, onder zware verdenking stond, en

— Van Cheribon wordt, onder dagteekening van den 7den Mei, het volgende merkwaardige en treurige voorval gemeld:

Een jong Inlander uit de dessa Tjigasong hield, onder het weiden zijner buffels, zijn sober maal, toen hij onverwachts door apen overvallen en letterlijk doodgebeten werd, zijne medgezellen konden of durfden hem niet bijstaan en hebben de vlugt genomen. Men heeft terstond op deze apen jagt gemaakt en hen voor een groot gedeelte gedood. Hun dusgenaamde koning of radja heeft twintig schoten doorgestaan, alvorens hij uit den boom is gevallen.

NEDERLAND.

In het personeel aan het hof heeft eenige verandering plaats gehad, waarvan wij hier, voor zoover daarvan onder de officiele besluiten geene melding wordt gemaakt, opgave doen.

Wegens aanhoudend ziekelijken toestand is mr. A. C. baron Snouckaert van Schauburg eervol ontslagen als kamerheer-ceremoniemeester des konings en benoemd tot kamerheer in buitengewone dienst.

Tot kamerheer-ceremoniemeester is benoemd jhr. H. Mollerus, thans dienstdoend kamerheer.

Tot ordonnans-officier is benoemd de 2de luitenant der rijdende artillerie, jhr. Baggelaar.

Wijders heeft Z. M. benoemd tot dienstdoenden kamerheer bij H. M. de koningin, den baron van Heeckeren van Enghuizen en tot dienstdoende hofdame de freule Heldewier, dochter van den oud Nederl. gezant te Turin; wijders tot concierge van H. D. paleis te Amsterdam, den heer Roodenburg.

— H. M. de koningin weduwe heeft dezer dagen, vergezeld van Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, in den vorstelijken grafkelder in de nieuwe kerk te Delft haar jaarlijksch bezoek gebragt, en wel op den dag op welken haar koninklijke gemaal, vier jaren geleden, te Tilburg is gestorven.

— Uit de Oostenrijksche bladen blijkt, dat de koning een der eerste vorsten is geweest die Z. M. den keizer van Oostenrijk eenen eigenhandigen brief hebben geschreven, om H. D. geluk te wenschen wegens het ontkomen aan den moordaanslag, waaraan Z. Keiz. Maj. is blootgesteld geweest.

— De oud-gouverneur onzer West-Indische bezittingen, de baron van Raders, heeft aan eene ernstige ziekte geleden, zoodat men voor zijn behoud vreesde. Hij is thans echter het gevaar te boven en aan de beterhand.

— Men verneemt dat de koning het voornemen heeft, om den 11den dezer de hoofdstad en wijders om in den aanstaanden zomer de provincie Drenthe te bezoeken. Ook zegt men, dat Z. M., wanneer de troepen te Zeijst gekampeerd zullen zijn, zich derwaarts zal begeven, ten einde het aldaar te houden kamp in oogenschouw te nemen.

— Dezer dagen zijn door Z. M. tot hofkapellanen benoemd de wel-eerw. heeren G. Ruitenschild en Ph. Boucher, leeraren, de eerste bij de Ned. Hervormde gemeente en de tweede bij de Waalsche Hervormde gemeente alhier.

— De oorlogsbrik *de Zeehond*, bestemd om met de adelborsten te kruisen, ligt voor een groot gedeelte uitgerust aan de Uitrustingswerf te Vlissingen. Thans is ook het état-major voor dit schip gedeeltelijk bekend, hetwelk is als volgt: Kapt.-luit. Escher, kommandant; luit. 1e kl. *G. C. C. Pels Rijken* 1e officier, luit. 2e kl. *J. M. de Jong, J. J. B. de Jonge Oudraat en A. H. Huijsman.*

— Een even vreemd als aangenaam schouwspel boeide dezer dagen gestaag een groot gedeelte der bevolking van Rotterdam. Het oog, dat zoo gewoon is, om onze schepen bevolkt te zien met menschen van onze kleur, ontmoette op onze rivier aan de kade der Boompjes een schip, geheel met Javanen bemand. Deze hier zoo buitengewone gebeurtenis, om zoo veel donkerkleurige wezens in eene beperkte ruimte vereenigd te zien, de gewone scheepsbezigheden verrigtende, verzamelde gedurig vele nieuwsgierigen in de nabijheid van het schip.

Het was het Engelsche barkschip Athenian, kapt. Case, hetwelk zoo als in Indie bekend zal zijn, in Australie, door desertie, bijna zijne geheele ekwipage verloor. Na eene zeer moeijelijke en gevaarvolle reis bereikte het Soerabaya, waar de kapitein eene vracht naar Rotterdam aannam, en zijn schip geheel met Javanen bemande. Ook de twee vrouwen, die op hun verzoek, tot waarneming van huisselijke bezigheden de reis mede maakten, bevinden zich nog aan boord.

De koudere temperatuur dezer streken, hinderde hen slechts bij het binnenkomen, overigens is die invloed op hen niet ongunstig.

Met genoegen voegen wij hierbij, dat de kapitein hen prijst als brave, ordenlijke, maar bovenal als uitmuntende zeelieden.

Niet onwaarschijnlijk zal deze toevallig genomen proef, voor de scheepvaart weldadige gevolgen hebben. Onderscheidene Nederlandsche schepen toch zijn naar Australie op reis en kunnen in het geval komen van de *Athenian*, wier voorbeeld dan zeker zal gevolgd worden.

Men betoonde hen veel belangstelling en bewonderenswaardig was hun flegma tegenover de vele bezoekers. Ieder, intusschen die met hen in aanraking kwam, roemde hunne uitstekende goedaardigheid.

— Gedurende nog verscheidene dagen na de afzending van ons vorig nommer, bleef de temperatuur zeer koud, ofschoon de thermometer gedurende den dag, steeds boven het vriespunt bleef. Door deze weersgesteldheid ruimde het ijs vrij langzaam op, en daar het vóór den 21sten Maart in sommige streken zeer sterk gevroren had, bleef daar de scheepvaart steeds belemmerd. Op den 30sten Maart greep te Smilde het vreemde schouwspel plaats, dat men de turfschepen, welke door het ijs verhinderd werden de veenen te naderen, hun de vracht over het ijs, tot aan de hoofdvaart, waar zij lagen, toevoerden. Dit ongunstige weder veroorzaakte ook, dat bijna nergens de veldbezigheden voor goed konden begonnen worden, in weerwil de tijd daartoe reeds aangebroken was. Over het toenemen der armoede en de duurte der levensmiddelen wordt in sommige streken ook zeer geklaagd. Sedert een paar dagen echter is de temperatuur, ook des nachts, aanmerkelijk zachter en daalde de thermometer niet lager dan 48° F.

ENGELAND.

De Turnball's Shipping register en Commercial Advertiser deelt mede, dat het aantal schepen, toebehoorende aan personen, welke binnen de palen van Shields met ter woon zijn gevestigd, tot 1130 is geklommen, metende dezelve gezamenlijk 240,770 ton. Voor den oogenblik bezit deze stad meer schepen dan eenige andere haven op de N. O. kust.

— In de op gisteren gehoudene zitting van het lagerhuis verklaarde sir *J. Pakington* zich volstrektelijk tegen de confiscatie van de goederen der geestelijkheid in Canada, ten minste, indien der kerk die goederen daarbij werden ontnomen; alleen, in geval men maatregelen zou nemen, ter bescherming der Engelsche kerk, zou hij aan de voorgestelde wet zijne goedkeuring kunnen hechten. Hij toonde aan, dat die goederen het regtmatig eigendom der protestantsche kerk waren, en door het parlement zelf haar waren toegewezen, hij eene acte van 1840. Het parlement zou dus grootelijks te laken zijn, indien het eigendunkelijk de eens toegekende goederen op eenigerlei wijze weder introk. Ten laatste toonde hij aan, dat ook de staatkunde zich tegen de voorgestelde wet verzette, en dat men wel diende toe te zien op hetgeen omtrent Canada zou worden besloten, daar toch de Vereenigde Staten steeds hunne hongerige blikken op Canada hielden gevestigd.

Sir *W. Molesworth* vatte vervolgens het woord op en zeide dat het hier niet de kwestie was, of de goederen der geestelijkheid ten behoeve der kerk zouden worden geconfiskeerd, of wel, of zij der kerk zouden worden ontnomen, maar dat het hier alleen de vraag was, of zij aan de Canadasche regering zouden worden overgelaten onverschillig, hoe deze er over zou beschikken. Hij verklaarde intusschen, dat hij geenzins de opinie van den vorigen spreker, omtrent de onschendbaarheid van den eigendom der goederen deelde, en dat het parlement wel degelijk over dezelve mogt beschikken.

Lord *J. Manner* verklaarde zich tegen de wet. De heer *Vernon Smith* daarentegen beschouwde dezelve als zeer gepast, als zijnde dezelve eene herstelling, na eenen door de acte van 1840 beganen misslag. Nadat nog eenigen tijd over den eigenlijksn aard der kwestie was gehandeld, werd met 275 tegen 192 stemmen besloten, dat de goederen der geestelijken aan de regering van Canada zouden worden overgelaten, om er naar welgevallen over te beschikken.

Volgens den laatsten wekelijkschen staat der bank waren er voor een bedrag van £ 21,990.050 bankbiljetten in omloop, zijnde £ 90,640 minder, en bedroeg de voorraad edel metaal £ 18,100,805, zijnde £ 123.812 minder dan de vorige opgave.

— Volgens een door de munt uitgegeven verslag, beloopt de waarde van het in de vijf laatste jaren gemunte geld £ 19,838,377 1 s. 2 d.

— In de op 7 maart gehoudene zitting van het hoogerhuis, heeft de graaf van Malmesbury den lord-kanselier gevraagd, of het waar was, dat Mazzini uit Lombardije had weten te ontsnappen, en te Genua aan boord van het Engelsche schip Retr bation eene schuilplaats had gevonden, en of dat schip hem naar Malta had overgebragt. De graaf verklaarde, dat, zijns inziens, zulk eene handelwijze van eenen Brit, een staaltje van slecht begrepene menschlievendheid zou zijn. In Sardinië toch was Mazzini zonder twijfel voor Oostenrijk volkomen veilig; en kon zijn verblijf in dat rijk al niet duurzaam zijn, zoo had hij van de gewone middelen van vervoer gebruik kunnen maken, zonder dat hem daartoe juist een Britsch oorlogsvaartuig behoefte te dienen. Lord Aberdeen antwoordde, dat hij hieromtrent volstrekt geene inlichtingen had ontvangen en dat hij er dus ook gee[n] kon geven.

— Lord John Russell trad, in antwoord hierop, een uitvoerig verslag, omtrent de omstandigheden, on[der] welke de Oostenrijksche onderdanen zich in Lomba[r]dije hadden gevestigd en aldaar genaturaliseerd wa[ren] en toonde aan, dat tijdens de jongste proefneming [te] Milaan, om de Oosterijksche bezetting te overmanne[n] en de alstoen gepleegde gruwelen, die algemeen afsch[uw] verwekten, de in Piemont gevestigde onderdanen [zich] hoogelijk verontwaardigd hebben betoond over de fe[i]telijkheden welke, volgens de verklaring van den Oo[s]tenrijkschen gouverneur te Milaan, slechts het we[rk] van eenige enkele personen waren; doch kort daar[na] waren bij een besluit van den maarschalk Radetzky de goederen van een groot aantal personen, welke vo[l]gens het decreet van 1848, zich in Lombardije hadd[en] gevestigd, verbeurd verklaart. Het Sardinische gouver[ne]nement had deswege aan het Weener hof vrij luide zij[n] ongenoegen te kennen gegeven, en van de Britsch[e] regering verlangd, dat deze zijne eischen zou onde[r]steunen. Dienovereenkomstig had lord Clarendon de[n] Engelschen ambassadeur te Weenen zijne orders med[e]gedeeld, en de regering had vernomen, dat het Ooste[n]rijksche gouvernement voornemens was, het gevel[d] vonnis der verbeurdverklaring in te trekken, met ui[t]zondering van hen, die men verdacht, van aan den o[p]stand te Milaan te hebben deelgenomen. Lord *Jo[hn] Russell* eindigde zijne rede met de mededeeling, d[at] volgens een telegrafisch berigt, de groothertog van To[s]kane de echtgenooten *Madiai* op vrije voeten had g[e]steld. Na nog eenige discussien over de wet, betreffen[de] de reserve-fondsen der Canadasche geestelijkheid en [de] behandeling van eenige onderwerpen van meer onde[r]geschikt belang, werd de zitting op voorstel van lo[rd] *John Russell* verdaagd tot Maandag 4 April.

— De schout-bij-nacht sir *Charles Napier*, heeft een[en] brief aan de Times geschreven, waarvan het volgen[de] ontleend wordt:

Zoo lang Frankrijk een leger van 400000 man op [de] been heeft, zijn wij niet veilig. Want in eenen enk[e]len nacht zou het al onze schepen, op de noordku[st] en zelfs onze eigene stoomschepen kunnen bemeestere[n] om met dezelve zooveel volk, als noodig mogt zijn, na[ar] onze kusten over te brengen. En ik vraag u, Mijnhee[r] is het wel waarschijnlijk, dat Frankrijk zijn leger z[al] verzwakken, tenzij ook de andere mogendheden v[an] het vasteland hunne krijgsmagt mogten verminderen [—] en zouden Oostenrijk, Rusland en Pruissen genegen zij[n] hierin toe te stemmen. In den zelfden oogenblik, d[at] de heer *Gobden* in het lagerhuis sprak over het we[n]schelijke van de vermindering der strijdkrachten, ve[r]zamelt Oostenrijk een leger op de Turksche grenze[n] en thans, terwijl ik deze regelen nederschrijf, he[eft] Rusland met veel uiterlijke vertooning een gezantscha[p] uit niet minder bestaande dan uit een ambassade[ur] twee admiraals en twee generaals, naar Konstantinop[el] gezonden. Waarlijk, indien de Turken er den mo[ed] en de magt slechts toe hadden, zouden die heeren wa[ar]schijnlijk spoedig hunne intrede in de Zeven Tore[n] doen.

In zijnen tegenwoordigen verzwakten staat schijnt h[et] rijk der Halve Maan mij toe, zijnen ondergang te gemo[e]te gaan; want, zoo Rusland het ernstig meent, zal zij[ne] vloot Konstantinopel in het gezigt hebben, alvorens d[e] Fransche en Engelsche eskaders den ingang der Dard[a]nellen hebben bereikt. Rusland zou alsdan Frankrij[k] genoegen kunnen doen, met het Egypte als eene soo[rt] van schadeloosstelling te schenken, en ons zou nie[ts] overig blijven, dan zoo spoedig mogelijk de Middelan[d]sche zee te ruimen. Maar, Mijnheer, gesteld, dat Tur[k]kije krachts genoeg bezat, om wederstand te bieden [—] welk Engelsch ministerie zou alsdan moeds genoeg he[b]ben, om eene vloot naar Konstantinopel te zenden, met het doel om de vloot die de Russische keizer, zoodra de Oo[st]zee bevaarbaar zou zijn, op ons zou afzenden, waardigl[ijk] te ontvangen? Wij hebben zulk eene vloot niet, of liev[er] wij hebben geen volks genoeg, om ze te bemann[en]. Daar dit eenmaal zoo is, geloof ik, dat wij het wij[s] zullen doen, met onze schepen stil te huis te houde[n].

BELGIË.

Brussel, De kamer van afgevaardigden heeft [eene] belangrijke discussiën, eene door den baron de M[...] d'Attenrode voorgestelde motie van orde aangenome[n] tengevolge waarvan de sectien de ontwerpen betreffen[de] de recrutering en de organisatie des legers zullen [on]derzoeken.

— Algemeen zegt men, dat de koning onzen ge[zant] te Berlijn, den heer *Nothomb*, den titel van baron he[eft] verleend.

— De heer *de Bronckart* is te Luik als afgevaardig[de] gekozen met 786 stemmen.

— In het dagblad van Mons, *l'Echo*, leest men [het] volgende:

Dezen morgen heeft eene verschrikkelijke heiligsch[en]nis in het bedelaars depot plaats gehad. Twee in[...]

---

hij waagde het derhalve niet zijn gezigt in de nabijheid van ons leger te laten zien. Ondertusschen werd de postwagen geregeld alle weken twee of driemaal door roovers overvallen. De Amerikanen reisden er dan ook niet meer mede, dan wanneer een half dozijn, en goed bewapend, te zamen reisde; dan kwamen zij veilig over het gebergte. De mexikaansche overheid was te onmagtig om een gendarme-escorte te geven, en de amerikaansche generaal bekreunde zich weinig om de onveiligheid van dien weg, daar hij meende, dat wij het land spoedig weder zouden verlaten. Ik moet hier nog herhalen dat ik Gurley geen oogenblik vergat, en als ik werktuigelijk de hand in mijn borstzak stak om mijn horlogiekettting te grijpen, dan overviel mij steeds eene onaangename herinnering aan dien mensch. Zonder hem was ik niet met den postwagen vertrokken, en buitendien had hij mij zoo goed bij den neus gehad, door gedurende mijn slaap de dopjes van mijne pistolen te nemen; en dan door zijn geveinsden tegenstand tegen de roovers.

De dag naderde eindelijk, waarop ik het aangename leven in Mexico verlaten, en weder naar mijn regiment terug keeren moest. Behalve mij, wilden nog drie officieren en drie beambten bij de militaire administratie naar Toluca reizen. Daar er op dien tijd geene afdeeling onzer troepen derwaarts marcheerde, besloten wij met ons zeven de reis te paard te maken. Onder de toebereidselen tot de reis kwam eene grootsche gedachte of een heerlijk plan, zoo als wij het noemden, bij ons op. Het werd door ons allen rijpelijk overwogen en goedgekeurd. Dit plan bestond daarin, dat wij met ons zeven of liever negen, daar wij gemakkelijk nog twee deelnemers konden krijgen, in plaats van te paard naar Toluca te reizen, geheel en al als Mexicanen gekleed, doch daarbij van top tot teen gewapend, met den postwagen derwaarts zouden vertrekken. »Voortreffelijk!» riepen mijne makkers als uit eenen mond, toen ik hun mijn plan had ontvouwd. »Doch aan niemand een woord daarover!» zeide ik waarschuwend tot hen, en daarop scheidden wij van elkander, om ons tot het avontuur uit te rusten. Binnen een uur had ik reeds een paar koene gezellen, — het waren Texaners, die met ons leger rondzwierven, — aangeworven. Daarop begaf ik mij naar het bureau van den *empresario de diligencias*, en deelde hem ons plan mede, terwijl ik zeide, dat wij voor den volgenden dag den geheelen postwagen in beslag namen. De ondernemer was natuurlijk uiterst verheugd, daar hij het meeste bij die rooversaanvallen verloor, en hij beloofde ons plan te bevorderen. Hij wilde ons zijn amerikaanschen postillon, den besten voerman uit Mexico medegeven; hij wilde geen geld van ons aannemen, alleen moest hij ons zeggen, dat een passagier reeds eene plaats naar Lerma genomen had. Deze zou ons echter niet hinderen, daar hij geene bagage had.

»Dit maakt niets uit,» hernam ik, »hij mag mede[gaan] zen; een van ons kan op den bok zitten, en dan [zijn] wij een man sterker. Doch wie is hij? Is hij goe[d ge]wapend?»

Dat weet ik niet, ik heb hem niet gezien; hij [heeft] zijn billet in mijne afwezigheid genomen.»

»Om 't even; gij kunt zeggen, dat wij Mexicaners [zijn,] die in Tabucaya in den wagen komen, of liever [zeg] hem niets van ons, en vooral aan niemand. Wij w[illen] voorbij Tabucaya in de wagen komen, want, zoo[als] men mij verhaald heeft, laten de roovers gewoo[nlijk] een spion den wagen vooruit galopperen, en da[arom] zou het niet raadzaam zijn, dat er zooveel passagi[ers] uit Mexico met den wagen vertrokken.»

Toen wij nu onze plaatsbriefjes op namen als Sanchez, Juan Garcia, Maria Alvarez en dergelijke kregen hadden, schudde ik den empresario de ha[nd en] keerde naar mijne vrienden terug. Den volgenden [mor]gen, ten drie ure, kwamen wij bijeen en slopen [den] weg in naar Tabucaya om den postwagen voorbij [het] dorp op te wachten. Wij waren allen in mexica[ansche] kleeding gedoscht, met breed gerande hoeden en [wel] tels voorzien, en ook goed gewapend, want dat w[as de] hoofdzaak. Ieder onzer had een paar pistolen [...] loopen en een dolk bij zich; wij konden dus te [za]men honderd en acht schoten doen, en wel in minder [dan] twee minuten. Buitendien was de postillon [...]

Deze geplaatste personen waren na het ochtendgebed in de kapel gebleven en hadden, na de deuren gesloten te hebben, met eene ongehoorde woede al wat zich daarin bevond, kort en klein geslagen. Niets was aan hunne verwoestende handen ontsnapt; schilderijen, ruiten, altaarversierselen, alles werd in stukken geslagen of verscheurd; zij sloegen zelfs hunne heiligschennende handen aan de heilige vaten. die zij almede verbrijzelden, terwijl de door hen verontheiligde Hostien overal op den vloer verspreid gevonden zijn.

De wachters, dit leven hoorende, schoten toe, doch konden de stevig gebarrikadeerde deuren, evenmin als een venster binnenkomen. dan na vele moeite, wanneer zij zich van die heiligschenners, die door het geweld, waarmede zij met hunne vuisten in de ruiten geslagen hadden, geheel met bloed bedekt waren, meester maakten.

Omtrent de beweegredenen dier schandelijke daden ondervraagd, zoo antwoordden de schuldigen, dat zij slechts zoo gehandeld hadden met het doel om tot eene gevangenisstraf veroordeeld te worden en daardoor aan het verblijf in het bedelaars depot te ontsnappen. Een hunner had, naar het bleek, reeds eene poging tot moord op een der wachters van dat depot gedaan en was daarvoor tot twee jaren tuchthuisstraf veroordeeld. Naauwelijks was hij, uit hoofde zijn straftijd verstreken was, uit het tuchthuis van St. Bernard terug gekeerd, toen hij deze nieuwe misdaad beging. in de hoop van zoo gelukkig te zullen zijn daarin terug te kunnen keeren.

FRANKRIJK.

Parijs, De heer *Firmin Rogier*, gezant van Belgie door den keizer in een bijzonder gehoor ontvangen. Hij heeft hij aan Z. M. het antwoord van zijn vorst ter hand stelde op de brieven van rappel van den hertog van Bassano.

— De op non-activiteit gestelde generaals d'Argout, de Coigny, Govoty, Harlet, de Montholon en Visco, zijn weder in active dienst getreden.

— Er is eene maatschappij opgerigt die zich ten doel stelt, om aan de noordzijde van Marseille, op een aan de zee te ontwoekeren terrein, eene nieuwe haven, met uitgebreide dokken aan te leggen.

— Drie koffijhuishouders te Lodène, bij wie verboden kaarten gevonden werden, hebben van den prefect van het departement in last bekomen, om hunne koffijhuizen te sluiten.

— Onlangs werden twee *gendarmen* door twee *douaniers* te Marchiennes (departement du Nord) in de gevangenis gebragt. De verwondering daardoor algemeen teweeg gebragt, werd echter weldra opgelost. De uniform der gendarmerie scheen hier de rol gespeeld te hebben van de leeuwenhuid in zekere fabel, dat wil zeggen, dat de beide zich als gendarmen voordoende personen eigenlijk verkleede smokkelaars waren. De douanen hadden eindelijk lont geroken. Sedert langen tijd gaven *Delmotte* en *Mortier* zich aan het smokkelen over, en de gegalonneerde driekanten hoed, de blaauwe mantel en de nestels dienden tot pas voor den tabak dien zij insmokkelden. Thans zitten zij gevangen en zullen zich weldra moeten verantwoorden over de dubbele aantijging van smokkel en aanmatiging van het dragen van onderscheidingsteekenen.

Men schrijft in de *Messager du Midi* van Tain (Ardeche)

Algemeen is hier eene poging tot vergiftiging ter sprake, waarvan de omstandigheden, die haar vergezellen, al zeer zonderling zijn. Zie hier de daadzaken zooals zij verhaald worden:

De huisvrouw van zekeren schrijnwerker in een klein dorp, Marges genaamd, gelegen in het arrondissement Romans, leidde een zeer ongeregeld leven. Haar omgang met een persoon van dat dorp gaf dikwerf aanleiding tot de hevigste onaangenaamheden in haar huishouden, met dat gevolg dat zij besloot zich van haren echtgenoot, wiens aanwezen haar in hare neigingen hinderlijk was, te ontdoen.

Met dat voornemen bezield, begaf zij zich naar Romans, trad eene apotheek binnen en vroeg om Arsenicum om de ratten te vernielen, waarvan, zoo als zij zeide, haar huis vol was. De apotheker, zijne verpligtingen kennende, weigert en verklaart eindelijk dat hij het gevraagde niet kon afgeven dan aan haren echtgenoot in tegenwoordigheid van getuigen, waarop zij vertrok.

Eenigen tijd daarna kwam de schrijnwerker bij denzelfden apotheker om iets anders te koopen. Deze vroeg hem of de ratten nog zoo in zijn huis den baas speelden? — Ik heb ze nooit bespeurd, antwoordde de eerlijke schrijnwerker. — Maar uwe vrouw is toch hier gekomen om arsenicum te koopen ten einde ze te vernielen. — Ha! Ha! schreeuwde de eerste, dan heeft dat wijf mij willen vergiftigen! — Welnu! zend haar maar weer eens hier.

En nu werd afgesproken, dat de apotheker haar een onschadelijk iets zou geven en de echtgenoot nuttigen zou van de spijs waarin zij het mengen zou, waarna hij een plotseling toeval zou nabootsen en zich als dood houden om de ongetrouwe huisvrouw eene gevoelige les te geven.

Alles gebeurde zoo als afgesproken en beschikt was; de vrouw kwam weder bij den apotheker, kreeg het zoogenaamde vergift en strooide het in het eten, dat haar echtgenoot voortreffelijk vond, maar waarvan zij zich wel wachtte iets te proeven. Na het eten werd de man plotseling ongesteld, viel neer en hield zich dood. Alles ging wel, maar nu gebeurde er iets, dat de plannemakers niet voorzien hadden en eene geheele andere wending aan de zaak gaf.

Om aan een zelfmoord te doen gelooven haalde de vrouw een nieuw tot dat einde gereed gehouden touw, lag er netjes eene lus in en deed die om den hals van den voorgewenden doode, waarna zij naar de vliering klom om het touw, dat zij zorgvuldig aan een balk bevestigd had, op te trekken.

Terwijl zij naar boven klimt, staat de doode op, maakt zich van het touw los, en bindt dat aan een der pooten van zijne schrijnwerkersbank. De vrouw, de vliering bereikt hebbende, begint te trekken. doch vindt dat haar man dood zwaarder is dan levendig, waarom zij de trappen weder afgaat ten einde de oorzaak van dien buitengewonen tegenstand op te sporen. Maar naauwelijks is zij over den drempel van den winkel, waarin de doode lag, getreden, of haar man geeft haar met eene hand vol leven en kracht, op iedere wang een duchtigen klap, vat haar aan en brengt haar naar de mairie, van waar zij vervolgens naar de gevangenis te Valence is overgebragt.

SPANJE.

Volgens de laatste telegrafische berigten, heeft de regering op 29 Maart vier wets-ontwerpen aande cortes aangeboden, en wel: tot het invoeren van constitutionnele hervormingen, tot herstelling der majoraten en tot uitdelging der vlottende schuld. Volgens het laatst bedoelde onwerp, zal, ten behoeve dier uitdelging, 30 millioen rente 3 pCts. uitgegeven worden, waarbij de certificaten van coupons tegen zekeren prijs in betaling zullen worden genomen. — Den 1sten April is voor het outwerp tot uitdelging der vlottende schuld eene commissie van onderzoek benoemd, Vermits drie leden der oppositie deel uitmaken van die commissie, begint zich de vrees te openbaren, dat de certificaten van coupons wel eens niet erkend zouden kunnen worden.

— De meest belangrijke kwestie. die in Spanje aanhangig was, is het bekende geschil tusschen de regering en den generaal Narvaez. Ter dier zake benoemde de senaat eene commissie van onderzoek. die het volgende drieledige rapport uitbragt: de meerderheid, bestaande uit 4 leden, was van oordeel, dat de hertog van Valencia het regt heeft, in Spanje terug te keeren, zoodra hij dit zal wenschen en er de functiën van senator kan vervullen; twee leden hechtten hunne goedkeuring aan het gedrag der regering en erkennen de wettigheid van den maatregel betreffende den maarschalk, het zevende lid, de generaal Cordova, erkende wel het regt van den generaal Narvaez. doch stelde tevens vast, dat hij, als militair, zich alle zendingen moet laten welgevallen, waarmede het gouvernement hem zou willen belasten.

In de zitting van den senaat, op 15 Maart, is daarop een brief van den maarschalk Narvaez ingekomen, waarin hij verklaart, dat hij, gebruik makende van de koninklijke vergunning om zelf de plaats van zijn verblijf te mogen kiezen, daartoe Parijs bestemd heeft, waar hij zich in de meer onmiddelijke nabijheid der geneesheeren zal bevinden, wier hulp zijne geschokte gezondheid noodzakelijk maakt.

AMERIKA.

Het stoomschip *Trent* was den 17den Maart te St Thomas gearriveerd, hebbende aan boord generaal Santa Anna en gevolg. Een groot bal was op dat eiland ter zijner eere gegeven; per het eerste Britsche poststoomschip zou hij zich naar VeraCruz begeven.

Van Jamaica wordt medegedeeld. dat de kamer de afschaffing der tonnegelden had goedgekeurd. met uitzondering van 3 d. per ton, welke voortaan voor de bakens moeten worden betaald. De staat der gezondheid van de eilanders was zeer voldoende.

Van St. Lucia wordt gemeld. dat aldaar twee schokken van aardbeving waren gevoeld.

Op St. Vincent en Sabago had de gele koorts bijna geheel opgehouden. De berigten uit Guyana. loopende tot 10 Maart melden. dat de ziekte op het land bijna geheel was geweken, terwijl zij nog onder de zeelieden woedde.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het leeskabinet voor 1839 no. 7, pag. 96 bevat eene mededeeling. welke niet van belang ontbloot is, zij is dezen:

« Trottoir van Kunstgraniet »

» Verleden maand is men te Londen begonnen een nieuw *trottoir* aanteleggen. Het materieel daartoe is van eene nieuwe uitvinding, genaamd *Kunstgraniet*, zijnde eene compositie uit het delfstoffen-, dieren en plantenrijk. Dit wordt even als de Asphalt kokend heet op het mulle zand gegoten waarmede het zich verbindt. weinige minuten zijn toereikend om de compositie geheel koud en zoo hard als het hardste steen te maken. Het voorkomen van den weg, die reeds klaar is, is als van fraai geslepen marmer. Er kan, zoo men zegt, geen vocht doordringen. De zon heeft er geen invloed op zoo als op de Asphalt, en de duurzaamheid van deze compositie is grooter dan die van het marmer, hetgeen daaruit blijkt, dat men een ruw stuk marmer of graniet op een stuk van deze compositie kan glad schuren, zonder dat de laatste er door wordt aangedaan. De hardheid derzelve kan men uit het volgende afleiden, een stuk van 5 voet lang, 3 voet breed en 2 duim dik. werd verscheidene minuten met zware mokers door werkvolk geslagen en bleef heel, terwijl marmer graniet of andere steen in stukken geslagen zoude zijn.

Men houdt zich thans ter dezer plaatse, onledig met het doen van nasporingen ten aanzien van bovenmelde compositie, zullende weldra de uitkomsten van die nasporingen openbaar gemaakt worden, waarbij het namelijk zal blijken, dat hiervan voor het algemeen belang partij te trekken is.

Batavia, 20 *Mei* 1853. Gouv.

Advertentiën.

Mexikaan en als dapper bekend, geducht gewapend, en toe, waren wij met den onbekenden passagier elf in getal. Dat was naar onze meening genoeg om een driedubbel getal mexicaansche roovers goed te onthalen en terug te keeren.

Een half uur voor het opgaan der zon hadden wij onze halte bereikt, spoedig daarop verscheen de postwagen, en hield stil om ons op te nemen. Daar wij later, als het lichter was geworden, wilden ophouden, ten einde onze zaak nader te bespreken, zoo stegen wij onverwijld in den wagen. Een der Texaners ging op den bok zitten, om onzen onbekenden reismakker niet te storen, die in zijn mantel gehuld, in een hoek zat, en naar zijn groet: *Buenas noches, caballeros*, goede nacht, mijne heeren, te oordeelen, een Spanjaard of Mexikaan scheen te zijn. Onderweg spraken wij slechts over onverschillige dingen, daar wij den onbekende ons plan eerst wilden mededeelen wanneer wij stil hielden. Eindelijk brak de dag aan, en een officier, een Ier, die naast den vreemdeling zat, vroeg hem, hoe laat het was ten einde een onderhoud met hem aan te knoopen. De vreemdeling trok beleefd zijn horlogie van onder de plooijen van zijn mantel te voorschijn, en hield de wijzerplaat tegen het licht. Ik zat toevallig zoo, dat ik de wijzerplaat digt onder mijne oogen hield; het gelaat van den man kon ik niet zien, maar ik meende het horlogie gezien te hebben. Ik boog mij voorover om het gelaat van den vreemdeling te onderscheiden; het was echter nog schemerlicht en de man was tot aan zijn neus door den mantel vermomd, terwijl een breed geranden, neder gebogen hoed zijn voorhoofd tot aan de oogen bedekte. Plotseling echter werd de lucht helderder, — zoo snel is in tropische landen de overgang van nacht en dag — en steeds met meer aandacht den vreemdeling beschouwende, zag ik eindelijk het door pokken en lidteekenen bedekte gelaat van den roover Gurley voor mij. Hij had mij zeker in denzelfden oogenblik ook herkend, en daar hij niet weten kon of ik hem had opgemerkt, wendde hij zijn hoofd om, en drukte den hoed nog dieper in de oogen. Doch het was te laat; zulke middelen hielpen niet meer, want ik had hem te goed herkend.

» Hoe gaat het? » zeide ik, hem toeknikkende. Hij gaf geen antwoord, als of hij mij niet verstond. » Ik geloof dat wij reeds eenmaal te zamen hebben gereisd, en wel in dezen wagen, » voer ik voort.

» *No enteindo, senhor*» Ik versta u niet, antwoordde hij nu.

» Kom aan, geen gekheid, spreek uwe moedertaal, vriend », riep ik tot hem, » daarmede komt gij beter teregt met uwe dikke lippen. »

Mijne makkers, verwonderd over dit aanhoudinge gesprek, zagen eerst op mij, dan op den vreemdeling. De roover, thans begrijpende in welk gezelschap hij zich bevond en dat zijne vermomming onnoodig was, liet zijn mantel van zijn gezigt vallen, terwijl hij, zich onverschillig tot mij wendde en zeide: » Volmaakt wel, mijnheer, ik kan ook engelsch spreken als gij wilt. »

» Dat weet ik wel, » hernam ik; » want ik heb, nog niet lang geleden, mij met u in die taal onderhouden. »

» Wanneer was dat, als ik vragen mag? »

» Weet gij dit niet meer? Toen wij te zamen reisden en hier in het gebergte door roovers gevangen genomen werden. »

» O ja, zoo, waart gij dat? »

» Ja, ik. »

» Op mijn woord, mijnheer, ik heb redenen genoeg om mij dien dag te herinneren. Ik werd door de roovers in het gebergte gesleept, terwijl men u en de overigen liet loopen. »

» Gij schijnt wel niet te weten, dat onze reisgenooten mij verhaald hebben. welke rol gij speeldet, toen ik opgesloten was, » hernam ik. » Buitendien heb ik uwe pantomimes op den bok zelf gezien en ook met mijn eigen ooren goed gehoord, hoe gij zeer vast pas en echt vaderlandslievend *Dios y Mexico* uitriept. Gij schijnt overigens door de roovers niet slecht behandeld te zijn, want zij hebben u het beste gedeelte van den buit gegeven. Mag ik u verzoeken mij mijn horlogie terug te geven, master Gurley? » ... *Wordt vervolgd.*

Mijn zoon *Johannes Antonius Josephus* is heden als deelgenoot in mijnen handel opgetreden, en de zaken zullen onder de firma van *van den Biesen en Zoon*, worden voortgezet.

(355) VAN DEN BIESEN.

BATAVIA, *den* 1 *Mei* 1853.

Bij den Scheepsleverancier *J. F. Tentee* is mede verkrijgbaar: **Pinang Radja.** (356)

Schildpadssoep en Schildpadbeafsteak.

Op Maandag den 23 Mei 1853 in de **Stads Herberg** te *Batavia*. (357)

Verkrijgbaar

bij den Scheepsleverancier *J. F. Tentée*, pas aangebragte Macassaarsche Roode Vischjes, Macassaarsche Olie en Kajoe Poetie Olie. (349)

De ondergeteekenden hebben uit Engeland ontvangen: eenige zeer net bewerkte bekleede ijzeren Fauteuils, waarvan men den rug naar verkiezing hooger of lager kan stellen, en welke door het aanbrengen van een verlengstuk oogenblikkelijk in het gemakkelijkste bed herschapen worden. Deze stoelen zijn, behalve voor Zieken en Reconvalescenten, ook bij uitnemendheid geschikt voor reizigers en militairen, daar ze in een oogenblik uiteen genomen kunnen worden en alsdan eenen zeer geringen omvang hebben. Men dient deze stoelen te bezigtigen, om derzelver wezenlijk nut en gemak te leeren kennen.

(358) GEBR. ROSELJE & Co.

Bij BONNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart 1 kwaliteit *f* 50,—
Militaire en Schuttersjassen van blaauw laken. » 50,—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. » 25,—
Tricot-broeken (Bonjean) zwart. » 25,—
Tricot-broeken (gekleurd) van . . . . *f* 18.— a » 22,—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten *f* 10.— a » 15.—
Wanneer men zelf de stoffe verlangt te leveren, is de prijs van het maakloon voor rok of jas *f* 25,—
Van een broek. » 6,—
Van een Vest. » 6,—
Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd van 48 uren. (277)

EPAULETTEN

voor Kapiteins, eerste en tweede Luitenants, à contant bij

(359) A. VAN OMMEREN & Co.

TE KOOP

Een huis in de gang Roentoeng, laatst bewoond door den Heer *C. Cristall*; te bevragen bij

(352) JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP

Op zeer voordeelige voorwaarden, biedt de ondergeteekende zijn erf en huis, waarin gedurende vele jaren met goede winst toko-zaken zijn uitgeoefend, ten overname aan. Het meubilair en tokogoederen zullen mede tegen billijken prijs kunnen worden overgenomen.

Brieven franco.

(344) STEVENS, te *Buitenzorg.*

Belangrijke Boekwerken.

I. *De Electro-Biologie* wetenschappelijk verklaard en hare geheimen ontsluijerd. Tweede druk. . . . . . *f* 3,—
II. Dr. *J. H. van den Broek.* Geschiedenis van de aarde en hare bewoners. Eene populaire kosmos. *f* 5,—
III. *Dumeril.* Grondbeginselen der Natuurkundige Wetenschappen. 3 deelen met 33 platen . . . . . *f* 8,—
IV. *von Leonhard.* Geologie of Natuurkundige Geschiedenis der Aarde op eene bevattelijke wijze voorgesteld. 3 deelen met platen en vignetten . . . *f* 24,—
V. *Schoedler's Boek der Natuur*, Algemeene beginselen der Physica, Astronomie, etc. linnen band. *f* 10,—
VI. *Jonathan Pereira*, Over Voedsel, Voeding en Spijsregel in linnen band. . . . . . *f* 7,—
VII. *Uilken's Groot Warmoezeniers boek.* Gebonden. . . . . . *f* 10,—

Mede ontvangen:

van den Broek's Sporen den Wereldschepping met de beide atlassen compleet.

Nieuwe Geneeskundige en andere Wetenschappelijke werken, bij

(353) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Mei 16	Nederlandsch	Willem de Clercq	P. Ouwehand	Batavia		Amsterdam
» 17	Amerikaansch	Malay	N. Brown	Manila	16 April	New-York
» . . . . —	Engelsch	Victoria	Smith	Singapore	6 Mei	Bombay
» . . . . —	»	Earl of Lonsdale	W. Woodward	Liverpool		Singapore
» . . . . —	Bremersch	Aristides	P. Feldhusen	Cardif	24 Januarij	Macao
» 18	Nederlandsch	Baltimore	E. Poestkoke	Batavia	15 Mei	Calcutta
» 19	»	Albrecht Beyling	van de Erve	Hartlepool	22 Januarij	Hongkong
» . . . . —	Engelsch	W. Watson	Millhepbersen	Shanghai	3 April	London
» . . . . —	»	John Harrocks	Ontridge	Liverpool	18 Januarij	Singapore
» . . . . —	Hamburgsch	Helene	A. P. Andresen	Sydney		»
» . . . . —	Amerikaansch	Gentoo	Dovens	Boston	6 Februarij	Hongkong

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Mei 17	Nederl. Indisch	Anoear Salim	Said Alkaf	Indramaijoe	14 Mei	
» . . . . —	» »	Tartar	Simpie	Pecalongan	— »	
» . . . . —	Nederlandsch	Java's Welvaren		Samarang		B. Kopersmit en co.
» 19	»	Z. M. freg. Prins Frederik der Nederl.	kapt. t/z. v. Braam Houck-	Nederland	24 Januarij.	
» . . . . —	»	Schoonderloo	Marmelstein . . (geest)	Rotterdam	— »	
» 20	Nederl. Indisch	stooms. Java	Worthington	Singapore	16 Mei	
» . . . . —	Nederlandsch	Albrecht Beyling	van de Erve	Harttepool	22 Januarij	B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 18	Nederl. Indisch	stooms. Macasser	Chevallier	Soerabaya
» . . . . —	» »	Lachmady	Sech Sahak	Rembang
» 19	Nederlandsch	Osiris	Crans	Soerabaya
» . . . . —	»	Almelo	Auffmorth	Nederland
» 20	Nederl. Indisch	Gleaner	Thierbach	Soerabaya
» 21	Nederlandsch	Staatsraad Baud	de Jong	Samarang en Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Elisabeth Antonia	Schippers	in reparatie	Haager en Schuurman
»	Leopuyt	Boumeester	Samarang en Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Jan van Galen	de Boer	Tjilatjap	van Ommeren, Rueb en co.
»	Jacatra	Boys	Soerabaya	»
»	Vriendschap *	Schuchard		»
»	Eliza Susanna *	Dykama	Nederland	»
»	van der Palm	Ogterop		»
»	Baltimore *			B. Kopersmit en co.
»	Twee Gebroeders *	Zeeman	Singapore	»
»	de Vrienden	Tydeman		»
»	Java's Welvaren		Nederland	»
»	Schoonderloo	Marmelstein		
Nederl. Indisch	Tjaij Goan	Tan Teksoeij		
» »	Faid Alim	Bahawe	Soerabaya	Coulster
» »	Bencoelen	Ardasier	Bencoelen	
» »	Generaal Chassé	Rehling		Paine, Stricker en co.
» »	Tjinseng Rembang	van Rooyen		
» »	Zeelust	Sech Talap		Coulster
» »	Maimoen	Said Kassim	Soerabaya	»
» »	Oeij Sinjo	Kwik Samiang		
» »	Justina	Scott		
» »	Bintang Toedjoe	Poa Hok teng		
» »	Hap Heen	Naridien	Samarang	
» »	Oedjong Pandjang	Tjia Ok		
» »	Atiatul Rachman	Lunel	Soerabaya	D. N. Buys en co.
» »	Tatas Banjermassing	Bahawen		»
» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Samarang	Coulster
» »	Sootban	Sech Bansier		D. N. Buys en co.
» »	Anoear Salim	Said Alkaf		
» »	Tartar	Simpie		
Engelsch	Union	Chapman	Cowes	Maclaine, Watson en co.
»	Rajasthan	Wood	Australia	»
»	Mary Catherine	Butler	Cowes	Pitcairn, Syme en co.
»	Glendaragh	And. White	Cork	»
»	Mary Cannon	Renny	Australia	»
»	Caroline Agnes	Morris	Rotterdam	Morgan, Melbourn en co.
»	Richard Thornton	Dallas	London	Martin, Dyce en co.
»	Pet	Coppings		Adam en co.
Amerikaansch	Kepler	Ballard	New-York	Paine, Stricker en co.
»	Daniel Sharp	C. F. Bassett		»
Pruisch	Rica	Darmer	Antwerpen	Maclaine, Watson en co.
Zweedsch	Elisabeth	Wennerkolen	Soerabaya	Pitcairn, Syme en co.
Belgiesch	Philotax	de Ruyter	Antwerpen	B. Sanier, Suermondt en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Am. schip *Daniel Sharp*: de heer *W. W. Smith.*
Met het N. I. stooms. *Macassar*: de heeren *Millard en fa[…] Kinder en familie. — Grimmius. — Loudon. — de Bru[…] Brakel Reiger. — Mohlbrugge. — Labaar. — Marsh. — Z.*
Met het Ned. schip *Vriendschap*: de heer *W. B. Ihnen.*
Met het N. I. schip *Atiat Rachman*: de heer *Beckers.*
Met het N. I. schip *So-Ootban*: de heer *P. C. baron van Ech.*
Met Z. M. stooms. *Celebes*: de heeren *Mr. A. Prins. — Denere[…] Z. M. troepen.*
Met het Ned. schip *van der Palm*: de heer *D. A. W. Schuurm[…]*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Fr. schip *Antoinette Cézard*: jufvr. *C. Debliaux*,
Met Z. M. stooms. *Etna*: *de Schout-bij-nacht Inspecteur der Mar[…]*
Met het Ned. schip *Soolo*: de heer *W. L. H. van Ryck en ech[t]noot.*

Handels-Berigten.

De wekelijksche Gouvernements veilingen van Spaansche Matten he[bben] plaats gevonden tot de navolgende gemiddelde prijzen:
Mei 21 1853. 40000 Mexicaansche met den Arend *f* 2.65 zilver.

Aanvoer.

Van Padang per ned. ind. schoener *Bintang Toedjoe* gez. Poa Hok[teng]
1725 pic. rijst. 125 do. kassia. 110 st. koehuiden. $5^{30}/_{100}$ pic. [...] peper. 53 do. triepang. $11^{10}/_{100}$ do. was. 435 do. benzoin 10 p[...] zeep. *Tan Ingkiat.*
60 thails stofgoud. *Lim Goanpoat.*
2 cuttj. kamfer. $26^{1}/_{2}$ thails stofgoud. 20 st. gouden sp. matten. *Gezagvoerder.*

Van Rotterdam per ned. schip *Jacatra* kapt. T. Buijs. agt. va[n] Ommeren, Rueb en co.
2 kn. ijzerwerk. 4 colls. touw. 2 kn. sublimaat. 429 kist. 127 p[...] 101 balen. manufact. 10 vs. specie. *N. H. M.*
7 kn. manufact. *Busing, Schroder en co.*
6 kn. manufact. 30 oxh. azijn. 150 vs. boter. 7 kn. droogerijen. [...] colls. provisien. *de Agenten.*
37 kn. manufact. *E. Moormann en co.*
1 do. do. 15 kn. likeur. *Kreglinger, Dummler en co*
25 do. likeur. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 do. glaswerk. *Gumprich.*
200 vs. boter. *de Weerdt, Ruyl en co.*
2 kn. diversen. 1 kt. ijzerwerk. 1 do. lak. 180 vs. boter. 2 kn. [...] sjovisch. *Order.*
155820 n. ℔. steenkolen. 901 md. coaks. 31 vn. verfwaren. 2[...] staal. 2 vn. koperwerk. 1 kt. instrumenten. 150 do. wijn. 1 p[...] kist. 68 kn. manufact. 25 do. likeur. 50 vs. spijkers. 1 kt. [...]ten. 1 do. kleeding stukk. 20 vs. boter. 20 oxh. azijn. 16 kn. [...] coll. provis. 10 kn. wijn. 5 do. boeken. 1 do. knoopen. 1 p[...] drukgoederen.

Van Sijdneij per ned. schip *Vriendschap* kapt. Schuchard. agt. Ommeren, Rueb en co.
18 arak leggers. *de Agenten.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Tatas Bandjermassing* [...] Sarief Abdulla.
7 pakk. eur. garen. 700 pic. rotting. 15515 ps. malecka matten. [...] do. kadjang matten. 8 pic. chin. rattekruid. 200 ps. do. aard[...] *de Gezagvoerder.*

Van Banda per ned. ind. bark *Atiat Rachman* kapt. P. Lu[nel]
118 st. planken. 2 do. balken. *Said Mocht. bin Aboe Baker* [...]
21 do. idem. 26 do. idem. *Said Hassum bin Oemar.*
en *Gouvernements.* specerijen.

Van Pontianak per ned. ind. bark. *So-Ootban* gez. Sech Mocht. B[...]
32000 bossen rotting. 204 th. stofgoed. 150 karaten diamanten [...] pic. was. *de Gezagvoeder.*

Van Pecalongan en Cheribon per ned. ind. schip *Oeij Sinjo* [...] Kwee Samijang.
230933 ℔. suiker. 215 karbouw vell. *Paine, Stricker en co.*
$315^{13}/_{100}$ pic. tabak. 6 krandj. houtskolen. 2 pees led. tenn[...] corg. java sarongs. *f* 250 recepissen. *Oeij Ze.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Hap Heen* gez. Naridi[en]
29 st. chin. doodkist. planken. 278 st. balken. 520 do. kleiu[...] *John Pryce en co.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomschip *Macasser* [...] Chevalier.
500 ps. matten. 2 jagt. geneveren. *Order.*
1 kt. tuigen. *van Ravenswaaij.*
5 kn. tuigen. 1 do. hemden. *Brandon en Meyer.*
1 kt. hemden. *Bahre en Kinder.*
1 do. tuigen. 1 tromm. beschuit. 1 pakj. tongen. *L. Platon.*
1 kistj. monsters. *Busing Schroder en co.*

Van Cheribon per ned. ind. bark. *Maijmoen* gez. Said Abdul[...] man bin Kassim.
$32^{1}/_{2}$ pic. damm. $2^{4}/_{10}$ do. draken bloed. $27^{1}/_{4}$ do. kamirie olie. [...] st. stroo zakk. 50 corg. hout bakj. 95000 st. kroepoeks. $5^{4}/[...]$ benzoin. *de Gezagvoerder.*
1 kt. rood katoen. 93 st. eur. chitsen. 35 do. do. rood katoen. [...] div. sarongs. 1 do. roode slendangs. 1 do. ong. katoen. 10 [...] molton dekens. 10 doz. zakdoeken. 10 st. groen linnen. 1 kt. [...] 1 do. ginghams 9 st. roode linnen. 1 kt. swt. do. 2 corg. [sa]rongs 1 kt. zakdoeken. 24 st. gordijn goed. 3 roll. katoe[n] [...] kt. sarongs. 2 corg. roode slendangs. 2 kn. zwt. katoen. 5 [...] java. bat. sarongs. 12 st. roode do. 42 doz. zakdoeken. [...] slendangs. 2 kn. ong. katoenen. 70 st. molton dekens. 41 [...] dijn goed. 5 kn. zwt. katoen. 2 corg. roode sarongs. $12^{1}/_{2}$ [...] kleedjes. 191 st. chitsen. 58 pak zwt. katoen. 31 st. div. k[...] 5 lampen. 7 st. vinger glazen. 141 pakk. papier. 17 st. zw[...] 3 do. chitsen. 7 do. jap. katoen. 26 krandj. notenmuscaat [...] chin. paijongs. 160 do. plat ijzer. 145 do. ijzer. *de Weerdt, [Ruyl] en co.*
$818^{84}/_{100}$ pic. suiker. *Paine Stricker en co.*
9 corg. kleedj. 1 kt. mousselinen. *Sech Achmat.*
8 pak. garen. 1 kt. divers. *Oeij Soktjae.*

Van Akijab per belg. schip *Philotax* kapt. de Ruiter agt. B. [Sanier] Suermondt en co.
2800 dollars. 7000 led. zakk. 6 geweren. 6 ps. pistolen. *de* [...]

Uitvoer.

Naar Padang per ned. ind. schip *Sumatra* kapt. P. V[...]
17 kist. madapoll. 3 do. chits. 5 do. effenrood. 6 do. opium. [...] ruwe zijde. 2 do. blikwerk. 32 do. madapoll. 1 kistj. stop[...] 5 kisten gew. doeken. 10 do. chits. 25 do. effenrood. 3 [...] rongs. 10000 ps. goenie zakk. 1 kistj. koperwerk. *N. H.* [...]
28 kn. ong. katoen. 2503 ps. goenie zakk. *Haagen. en Sch[uurman]*
3 kn. kat. modewaren. 1 mandj. groenten. 1 vatj. paarden[...] *Weerdt, Ruyl en co.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schoener *Walvisch* kapt. van[...]
1 kt. fluweel. *L. Platon.*
1 do. kantoorbehoeften. *v. Haren Noman.*
4 vn. lampen. *van Riet.*
270 pic. ijzer. *Metzendorff, Wilmans en co.*
3 kn. bier. 1 do. diversen. *Thomas.*
2 kn. shirting. *Busing, Schroder en co.*
2 kn. papier. 14 pic. touw. *J. Arathoon.*

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Muzicale vereeniging voor heeren leden op Woensdag den 25 [...] des avonds ten $7^{1}/_{2}$ ure, in het locaal der Harmonie.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Heeren en Damesvereeniging, op den 28 Mei aanstaande, [...]

Théâtre Français de Batavia.

Lundi, 23 *Mai* 1853.

MARIE DE ROHAN.

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUIJ[NING]